

Obsah

Predhovor	7
1. Základné pojmy a prístupy v psychodiagnostike	10
1.1. Definícia základných pojmov a princípov	10
1.2. Psychodiagnostika a príbuzné disciplíny	13
1.3. Psychometrický a klinický prístup v psychodiagnostike	14
2. Psychodiagnostika v historickom a spoločenskom kontexte	20
2.1. História psychodiagnostiky vo svete	20
2.2. História psychodiagnostiky na Slovensku	29
2.3. Súčasná inštitucionalizácia psychodiagnostiky	30
3. Typy psychodiagnostických metód	32
3.1. Klinická metóda vs. psychologický test	32
3.2. Rozdelenie psychodiagnostických metód	34
3.2.1. Neštandardizované psychodiagnostické metódy	36
3.2.2. Štandardizované psychodiagnostické metódy - testy	37
3.3. Charakteristiky testov v závislosti od chýb testovania	43
4. Zložky psychodiagnostického procesu	46
4.1. Účel psychologického hodnotenia	47
4.2. Vplyvy na výsledok psychologického hodnotenia	49
4.3. Psychologický posudok	55
5. Meranie v psychológii	60
5.1. Špecifiká merania v psychológii	61
5.2. Nepriamosť psychologického merania	62
5.3. Základné modely merania	63
5.3.1. Reflexívny model s latentnou premennou	64
5.3.1. Formatívny model s nezávislými položkami	66
5.4. Úrovně merania v psychológii	68
5.5. Realizácia merania v psychológii	71
5.5.1. Škálovanie a najčastejšie formáty položiek	72
5.5.2. Typicky používané škály s usporiadanými kategóriami	77
6. Interpretácia testového skóre a typy noriem	80
6.1. Prehľad základných štatistických pojmov	81
6.1.1. Krivka normálneho rozloženia	83
6.2. Typy noriem	86
6.2.1. Percentilové poradie	86
6.2.2. Typy štandardizovaného skóre	87

6.3. Interpretácia testového skóre u vývinovo citlivých testov	92
6.4. Iné formy interpretácie testových výsledkov	94
7. Reliabilita psychodiagnostických metód	96
7.1. Reliabilita ako spoľahlivosť a presnosť merania	96
7.2. Reliabilita ako podiel pravej a nameranej variancie	100
7.3. Rôzne zdroje údajov o reliabilite	102
7.3.1. Koeficient test-retest	102
7.3.2. Koeficient ekvivalencie	103
7.3.3. Koeficienty vnútornej konzistencie	103
7.4. Štandardná chyba merania a jej využitie	110
7.5. Teória zovšeobecniteľnosti	114
8. Validita psychodiagnostických metód	116
8.1. Dôkazy založené na obsahu testu	117
8.2. Dôkazy založené na vzťahu výsledku testu s kritériom	119
8.3. Dôkazy založené na vzťahu výsledku testu s inými konštruktmi	124
8.4. Širšie chápanie validity – dôkazy založené na dôsledkoch testovania	128
8.5. Použitie, integrácia a interpretácia koeficientov validity	129
9. Objektivita psychodiagnostických metód	131
9.1. Koeficienty zhody posudzovateľov	132
9.1.1. Zhoda posudzovateľov pri nominálnych premenných	133
9.1.2. Zhoda posudzovateľov pri poradových a intervalových premenných	135
9.2. Vzťah medzi psychometrickými vlastnosťami testu	137
10. Posudzovanie testu prostredníctvom položkovej a faktorovej analýzy	139
10.1. Položková analýza	139
10.1.1. Obtiažnosť položky	139
10.1.2. Rozlišovacia účinnosť položky	142
10.1.3. Príspevok položky k reliabilite a validite testu	144
10.1.4. Kvalitatívna analýza položiek	145
10.2. Využitie faktorovej analýzy pri hodnotení testu	146
10.2.1. Exploračná faktorová analýza	146
10.2.2. Konfirmačná faktorová analýza	151
11. Teória odpovede na položku (IRT)	157
11.1. Charakteristiky (parametre) položiek v IRT	157
11.2. Odhad úrovne meranej vlastnosti a parametrov položiek	163
11.3. Miera informácie	164

11.4. Aplikácie IRT	166
11.5. Porovnanie IRT a CTT	167
12. Skreslenie pri testovaní a spravodlivosť testovania	169
12.1. Skreslenie vyplývajúce zo spôsobu odpovedania	169
12.2. Skreslenie vyplývajúce z vlastností testu	172
12.2.1. Skreslenie na úrovni meraného konštruktu	172
12.2.2. Skreslenie na úrovni prediktívnej validity	176
12.3. Spravodlivosť v psychologickom hodnotení	178
13. Psychodiagnostika pomocou počítača	182
13.1. On-line testovanie	185
13.2. Počítačové adaptívne testovanie (CAT)	188
13.3. Psychologická diagnostika s využitím umelej inteligencie	190
14. Postup pri konštrukcii testu	193
14.1. Konceptualizácia testu	194
14.2. Konštrukcia testu	195
14.3. Skúšobná administrácia, overovanie vlastností a revízia testu	198
14.4. Štandardizácia testu	200
14.5. Publikovanie testu a jeho ďalšia revízia	202
14.6. Adaptácia zahraničného testu	204
15. Etické a právne aspekty psychodiagnostickej činnosti	206
15.1. Etické zásady v činnosti autorov a vydavateľa testu	207
15.1.1. Konštrukcia a publikovanie testu	207
15.1.2. Zabezpečenie odbornosti kupujúceho	209
15.1.3. Bezpečnosť testu	211
15.2. Práva a povinnosti užívateľa testu a testovaného	211
15.2.1. Odbornosť a nestrannosť psychológa a jeho záujem o dobro klienta	212
15.2.2. Povinnosť mlčanlivosti a právo na ochranu údajov	214
15.2.3. Ďalšie práva testovaného	217
Literatúra	219
Index	227